

Õiguskantsleri Kantselei

Keskkonnaamet
info@keskkonnaamet.ee

Meie 09.02.2024 nr 7-4/240219/2400839

Austatud peadirektor

Õiguskantsler sai avalduse murelikult maaomanikult, kes on keelanud oma maal jahipidamise, aga tema maal peetakse väidetavalt maaomaniku keelust hoolimata jahti, s.h mootorsõidukitega. Maaomanik ei tunne end oma maal turvaliselt, lisaks saavad kahjustada tema põllud.

Väidetavalt on maaomanik palunud algatada Keskkonnaametil ka järelevalve kohaliku jahiseltsi üle põhjusel, et maaomaniku keelust on üle astunud. Keskkonnaamet on põhjendanud maaomanikule saadetud vastuses, et järelevalvet ei algatata, sest maaomanik ei või keelata jahipidamist uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks ([JahiS](#) § 25 lg 3 punkt 3) ja on palunud maaomanikul pöörduda murega kohaliku jahiseltsi poole.

Õiguskantsler on oma varasemates seisukohtades Keskkonnaametile selgitanud, miks on inimeste tervise, elu ja vara kaitseks oluline teha jahipidamise üle [riiklikku järelevalvet](#) maadel, kus maaomanikud on jahi keelanud. Ühtlasi on õiguskantsler oma varasemas [seisukohas](#) selgitanud, et kui maaomanikele pole keelule vaatamata nende maal peetavast jahist teatatud, siis jahti pidada ei tohi, sest see võib olla inimestele ohtlik (vt [JahiS](#) § 24 lg 4 p 1).

Jahipidamist korraldab Eestis maakonna tasandil jahindusnõukogu jahiseaduse (([JahiS](#)) § 9 lg 1) ja konkreetses jahipiirkonnas selle piirkonna kasutusõiguse loa omanik ([JahiS](#) §-d 13 ja 40) ehk jahiselts. Maaomanik võib üldjuhul igal ajal oma maal jahipidamise keelata või lubada oma maatükil pidada jahti temale sobivatel tingimustel.

Maaomanikel tuleb arvestada, et nende keelust hoolimata võib nende maatükil jahti pidada, kui see on vajalik uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks ja kui Keskkonnaamet on sellise korra kehtestanud.

Riigikogu on andnud Keskkonnaametile volituse korraldada jahipidamist uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks ([JahiS](#) § 23 lg 4 punkt 5). Jahipidamiseks loetakse jahiseaduse § 23 lõike 1 kohaselt uluki jälitamist, püüdmist, tabamist või surmamist. Niisiis on Keskkonnaametile antud volitus korraldada ulukite jälitamist, püüdmist, tabamist või surmamist selleks, et tõkestada uluki kaudu levivat haigust. Sisuliselt tuleb Keskkonnaametil võtta [JahiS](#) § 23 lõikes 4 toodud juhtumitel (muu hulgas uluki kaudu leviva haiguse tõkestamisel) üle jahindusnõukogu ja osaliselt jahipiirkonna kasutusõiguse loa omaja ülesanded.

Oleme kursis, et Keskkonnaameti peadirektor on andnud [06.05.2023 käskkirja nr 1-1/23/60](#) „Metssigade kütamise korraldamine sigade Aafrika katku tõkestamiseks metssigade asurkonnas Eesti Vabariigi territooriumil“, aga vajame täpsustavat infot, mida nimetatud käskkiri ei sisalda.

Palun selgitage ja vastake järgmistele küsimustele:

- 1) Milline Keskkonnaameti kehtestatud kord kehtib jahipidamiseks (millises korras ulukeid jälitatakse, püütakse, tabatakse või surmatakse) eramaadel, kus maaomanikud on jahi keelanud?
- 2) Kuidas on korra kehtestamisel hinnatud maaomanike jahikeeluga eramaadel jahikeelust üleastumise eesmärgipärasust ja proportsionaalsust? Kuna sigade Aafrika katk ei ole uus haigus, see on levinud aastaid, siis palun hinnake ja tooge välja, kuidas on just maaomanike jahikeelust üleastumine osutunud siiani tulemuslikuks või otstarbekaks.
- 3) Millistel põhjustel on maaomanike jahikeelust üleastumine haiguse tõkestamiseks praegu vajalik, arvestades, et paljudel eelnevatel aastatel on maaomanike jahikeelust hoolimata ilmselt eramaadel jahti peetud?
- 4) Millised võiksid olla maaomanike jahikeelust üleastumise alternatiivsed või tulemuslikumad ja maaomanikke vähempiiravamad meetmed uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks?
- 5) Kas, millal ja kuidas on Keskkonnaamet jahipidamise korrast teavitanud neid maaomanikke, kes on oma maal jahi keelanud? Kuidas on kord avalikult ja hõlpsalt kõigile maaomanikele kättesaadav?
- 6) Hinnake, kas ja kuidas Keskkonnaameti peadirektori jahipidamise kord tagab inimeste tervise ja elu kõigil maadel, kus maaomanikud on jahi keelanud.
- 7) Kas ja kuidas on Keskkonnaameti jahipidamise kord maaomanikele kättesaadav ja vaidlustatav?

Ootan Teie vastust hiljemalt 23. veebruariks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Evelin Lopman
ettevõtluskeskkonna osakonna juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Teadmiseks: avaldaja (isikuandmeteta)